

**Statistikdokumentation for
Forbrugsundersøgelsen 2013**

1 Indledning

Forbrugsundersøgelsen er en detaljeret statistik, der giver et helhedsbillede af de private husstandes samlede økonomiske forhold - såvel indkomster, opsparing som forbrug. Forbrugsundersøgelser er blevet gennemført i Danmark siden 1897. Fra og med 1994 er undersøgelsen metodemæssigt omlagt, så undersøgelsen nu gennemføres årligt efter samme metode og på et sammenligneligt grundlag.

Forbrugsundersøgelsen har en bred anvendelse såvel internt i Danmarks Statistik og eksternt. Offentlige myndigheder anvender statistikken til bl.a. planlægning og konsekvensberegninger mv. Statistikken anvendes bl.a. af Eurostat til at opstille sammenlignelige (Household Budget Survey) data landene imellem. Statistikkens tal bliver også anvendt i forbindelse med markedsføringsformål ligesom en del forskere også anvender statistikken.

2 Indhold

Forbrugsundersøgelsen opgøres på husstands niveau, og er baseret på en kombination af interview og regnskabsføring af de deltagende husstande. På de områder hvor data allerede er kendt via registre hentes oplysningerne fra disse. Undersøgelsen dækker alle private husstande i landet, disse udgør ca. 99 pct. af den samlede befolkning.

2.1 Indholdsbeskrivelse

Forbrugsundersøgelsen er baseret på oplysninger fra tre datakilder: Regnskab, CAPI-interviews og registre. Alle de husstande der deltager i Forbrugsundersøgelsen skal have registreret deres samlede forbrug i løbet af en 14 dages periode. Vi beder simpelthen husstandene om at skrive op hver gang de har foretaget et køb af varer og/eller tjenesteydelser. Når en husstand er færdig med registrering af deres forbrug, får de besøg af vores CAPI-interviewere. CAPI-interviewerne spørger til husstandens faste udgifter de seneste 12 mdr. På de områder hvor oplysninger allerede er kendt via registre, hentes oplysningerne fra disse. Det kan dreje sig om indkomst-, bolig-, og uddannelsesoplysninger.

2.2 Grupperinger og klassifikationer

Forbrug defineres som udgifter til varer og tjenester, der anvendes til direkte dækning af individuelle behov. Forbruget er grupperet efter en international standard, den såkaldte COICOP-nomenklatur (Classification Of Individual Consumption by Purpose), hvor formålet med forbruget er afgørende. Det indebærer fx, at der under hovedposten beklædning også indgår vask og reparation af beklædning, idet formålet jo kan siges at være det samme.

De internationale anbefalinger giver kun anvisninger på opdelingen af forbruget på et overordnet niveau. Danmarks Statistik har herudover foretaget en yderligere opdeling for at kunne dække særlige behov. Det betyder at vi opgør det samlede forbrug mere detaljerede end COICOP lægger op til. Det samlede forbrug kan umiddelbart opgøres som følgende:

- Niveau 1: 11 grupper
- Niveau 2: 35 grupper
- Niveau 3: 103 grupper
- Niveau 4: 186 grupper
- Niveau 5: 316 grupper
- Niveau 6: 613 grupper
- Niveau 8: ca. 1.300 enkeltposter

Niveau 1 udgøres af følgende grupperinger: 1. Fødevarer, 2. Drikkevarer og tobak, 3. Beklædning og fodtøj, 4. Boligbenyttelse, 5. Elektricitet, opvarmning, 6. Boligudstyr, husholdningstjenester o.l. 7. Medicin og lægeudgifter, 8. Køb af transportmidler, 9. Anden transport og kommunikation, 10. Fritidsudstyr, underholdning og rejser samt 11. Andre varer og tjenester.

Af principielle grunde foretager Danmarks Statistik ikke opdeling af forbruget på bestemte varemærker.

Derudover anvendes en lang række andre grupperinger som er dokumenteret på Danmarks Statistiks hjemmeside: [Grupperinger](#).

2.3 Sektordækning

Ikke relevant for denne statistik.

2.4 Begreber og definitioner

Ækvivalensskala: Vægtet antal personer i familien, hvor første voksne over 14 år tæller én, øvrige voksne tæller 0,5 og hvert barn (under 15 år) tæller 0,3. Skalaen er en OECD-skala og kaldes den modificerede ækvivalensskala.

Socio-økonomisk status: Befolkningens socioøkonomiske status angiver den vigtigste tilknytning til arbejdsmarkedet. Arbejdsstyrken er opdelt i selvstændige, medarbejdende ægtefæller, lønmodtagere og arbejdsløse. Befolkningen uden for arbejdsstyrken er opdelt efter den potentielle tilknytning til arbejdsmarkedet. Her består grupperne af personer, der er midlertidigt uden for arbejdsstyrken (aktivering og orlov fra ledighed), i tilbagetrækning fra arbejdsstyrken (efterløn og overgangsydelse), pensionister (modtagere af tjenestemandspension, alders- og førtidspensionister) og andre udenfor arbejdsstyrken (kontanthjælpsmodtagere, uddannelsessøgende, børn og øvrige uden for arbejdsstyrken).

For indkomststatistikken gælder det, at inddeling i socioøkonomiske grupper er foretaget på baggrund af den primære indkomstkilde, i modsætning til arbejdsmarkedsstatistikken, der i højere grad ser på tilknytning til arbejdsmarkedet. Derfor er den socioøkonomiske inddeling ikke ens på tværs af statistikområderne.

Mere information kan findes på <http://www.dst.dk/socio>

Ækvivalensindkomst: Til sammenligning af indkomst og levevilkår for familier med forskellig størrelse korrigeres indkomsten. Ved korrektionen tages højde for familiestørrelsen. Familier med to eller tre personer har på en række områder ikke dobbelt henholdsvis tredobbelt udgift i forhold til en familie med én person. Da udgifterne til børn er mindre end udgifter til voksne, vægter børn mindre end voksne. Ved beregningen af ækvivalensindkomsten summeres indkomsterne for alle personer i familien og divideres med et vægtet antal personer i familien (familiens ækvivalensskala).

Husstande: En husstand defineres som bestående af en eller flere personer, der bor på samme adresse. Personerne på adressen deler måltider, har fælles indtægter og udgifter. I forbrugsundersøgelsen er afgrænsningen foretaget direkte af de deltagende husstande i samarbejde med interviewer.

Definition af forbrug i forbrugsundersøgelsen: I forbrugsundersøgelsen opgøres forbruget som de private husstandes samlede udgifter til varer og tjenester, når hensigten er direkte behovstilfredsstillelse. Specielt opgørelsen af boligforbruget for boligejere indebærer visse problemer. I forbrugsundersøgelsen er problemet søgt løst ved at beregne en husleje (lejeværdi af egen bolig). Beregningen tager udgangspunkt i tilgængelige statistikker over, hvor stor huslejen ville være i en tilsvarende udlejningsbolig, altså i en bolig af samme størrelse og alder, samme beliggenhed og med samme faciliteter. Opdelingen af forbruget følger i hovedsagen de nationalregnskabsmæssige principper og bygger på det europæiske nationalregnskabssystem, ENS95. Efter dette system inddeles varer og tjenester efter formål. I den mest detaljerede form indgår i forbrugsundersøgelsen ca. 1.200 enkelte forbrugstyper, der hver er tildelt en ottecifret kode. I Statistisk Årbog sker offentliggørelsen på det to- eller det firecifrede niveau, mens detaljerede opgørelser leveres på servicebasis.

2.5 Enheder

Undersøgelsen opgør forbruget mv. på husstandsniveau.

2.6 Population

Målpopulationen er alle private husstande i Danmark. En privat husstand er afgrænset som en økonomisk enhed, dvs. en gruppe personer, der bor sammen og har en høj grad af fællesøkonomi, dvs. deler indtægter og udgifter. Personer i forskellige former for fælleshusholdninger (fængsler, langtidsindlagte på hospitaler, visse institutioner mv.) er ikke omfattet, idet det ofte vil være umuligt at adskille den private økonomi fra institutionens økonomi. For visse af undersøgelsens oplysninger er det nødvendigt at være opmærksom på denne udeladelse, fx ved analyser af hospitalsbenyttelsen (idet mere permanent hospitalsindlagte ikke er dækket).

Det er privatøkonomien, der belyses. Varer forbrugt i produktionen (driftsmidler mv.) og andre erhvervsmæssige udgifter er ikke medtaget.

2.7 Geografisk dækning

Undersøgelsen dækker hele landet (ekskl. ikke-landfaste øer, dog inkl. Bornholm).

2.8 Tidsperiode

Statistikken er blevet udgivet årligt siden 1996.

2.9 Basisperiode

Basisperioden for fastprisberegningerne er 2005.

2.10 Måleenhed

Forbruget opgøres som kr. pr. husstand.

2.11 Referencetid

Forbruget beregnes som et årligt gennemsnit for året.

2.12 Hyppighed

Tallene offentliggøres årligt og består dels af en foreløbig og dels af en endelig offentliggørelse.

2.13 Indsamlingshjemmel og EU regulering

Forbrugsundersøgelsen er ikke baseret på et EU-direktiv. Forbrugsundersøgelsen hviler på en såkaldt "gentleman agreement", hvilket betyder at det er frivilligt for de enkelte medlemslande at levere forbrugsundersøgelses data til EU.

2.14 Indberetningsbyrde

Der er ikke beregnet en respondentbyrde, da deltagelse i undersøgelsen er frivillig.

2.15 Øvrige oplysninger

Øvrige oplysninger kan fås ved henvendelse til Danmarks Statistik.

3 Statistisk behandling

Forbrugsundersøgelsen er en stikprøveundersøgelse, hvor antallet af husstande udgør 2.500 ud af Danmarks i alt 2,6 millioner private husstande.

I undersøgelsen indgår oplysninger fra tre datakilder: Regnskab, CAPI-interviews og registre.

Der indsamles årligt data fra omkring 860 husstande. En stikprøve på 860 husstande er for lille til at danne grundlag for en meget detaljerede opgørelser. Derfor sammenregnes data fra tre på hinanden følgende år til en én stikprøve. Alle udgifter, indkomster osv. omregnes til bedst muligt at svare til pris- og mængdeniveauet i det midterste af de tre år.

3.1 Kilder

Forbrugsundersøgelsen opgøres på husstands niveau, og er baseret på en kombination af interview og regnskabsføring af de deltagende husstande. Alle husstande er simpelt tilfældigt udvalgt. På de områder hvor data allerede er kendt via registre hentes oplysningerne fra disse. Af anvendte registre kan bl.a. nævnes:

- Indkomstregistret
- CPR registret
- BBR registret
- Uddannelsesregistret
- Sygehusstatistik registret

3.2 Indsamlingshyppighed

Der indsamles oplysninger om husstandenes forbrug årligt. Husstande deltager kontinuertlig igennem året i undersøgelsen. Dette er bl.a. med til at sikre, at sæsonbetonet forbrug bliver repræsenteret.

3.3 Indsamlingsmetode

Forbrugsundersøgelsen opgøres på husstandsniveau, og er baseret på en kombination af interview og regnskabsføring af de deltagende husstande. Alle husstande er simpelt tilfældigt udvalgt. På de områder hvor data allerede er kendt via registre hentes oplysningerne fra disse. For yderligere oplysninger se under Kilder.

I undersøgelsen indgår oplysninger fra 3 meget forskellige datakilder:

- Interview
- Regnskabsføring
- Registre

Husstandene deltager i et omfattende interview. Her spørges der om faste udgifter de seneste 12 måneder, om besiddelse af og udgifter til en række varige forbrugsgoder, om benyttelsen af sundhedsvæsen, uddannelsessystem og børnepasningsordninger, om visse indkomster og skatter samt om pensionsordninger.

Husstandene fører i 2 uger et detaljeret regnskab over alle udgifter til forbrug. Denne regnskabsføring har for de enkelte husstande ligget spredt ud over året for at sikre, at sæsonmæssige ændringer i forbruget bliver dækket af undersøgelsen.

Regnskabsføringen har to hovedformål:

1. Den sikrer en total dækning ved, at fx nye varer på markedet kommer med, og ved at også sjældent købte varer, som det er for omfattende at spørge om i interviewet, i princippet bliver dækket.
2. Regnskabsføringen sikrer, at mere dagligdags indkøb, som man normalt ikke husker gennem længere tid, bliver dækket.

For at spare tid for husstandene og for Danmarks Statistik er der ikke stillet spørgsmål om emner, som Danmarks Statistik i forvejen har anvendelige oplysninger om. Især gælder det indkomst- og skatteoplysninger, boligoplysninger og oplysninger om uddannelse og erhverv.

3.4 Datavalidering

Validering af data foregår på mange forskellige niveauer. Undersøgelsens interviewprogram har indbygget en lang række kontroller. Disse kan både være af beløbsmæssig karakter, men kan også være mere omfattende. Fx hvis en husstand svarer, at de har rådighed over en bil og der længere i interviewprogrammet svares at de ikke har udgifter til betaling af enten vægtafgift eller bilforsikring, bliver interviewereren gjort opmærksom på at der er noget der ikke passer. Får interviewereren ikke rettet svarerne kan han ikke komme videre.

Færdige interviews og regnskabshæfter valideres efterfølgende af Danmarks Statistiks bl.a. med specialudviklet software der ligeledes undersøger rimeligheden af fx beløb.

3.5 Databehandling

Efter endt validering af interviews og regnskaber knyttes registervariable på datasættet. I enkelte tilfælde har det ikke været muligt at genfinde husstanden i registre, hvilket ofte kan tilskrives forskelle i opgørelsestidspunktet. I disse tilfælde foregår der en manuel imputering af fx den enkelte persons uddannelsesniveau.

Efter færdig behandling af mikrodata foretages der en opregning af stikrøven til hele landet. Husstandstyper, hvor frafaldet er relativt stort, og hvor der derfor er for få husstande i undersøgelsen, er tildelt en forholdsvis stor vægt, mens husstandstyper, som der er for mange af, er tildelt en relativt lille vægt. Dette gøres for delvis at ophæve den skævhed, som de forskellige frafald og rene stikprøvetilfældigheder medfører.

I de fleste tabeller indgår oplysninger om både det opregnede antal husstande i Danmark efter denne vægtning og om det faktiske antal husstande i undersøgelsen. Denne sidste oplysning er relevant ved vurderingen af stikprøveusikkerheden, idet et lille antal husstande medfører en relativt stor usikkerhed.

Vægtene beregnes vha. et regressionsestimat. Her er fokus på hvert enkelt karakteristika i forholdet mellem stikprøve og population. Fordelen ved denne metode er, at langt flere karakteristika kan tages med i betragtningen end i fx den tidligere metode, hvor poststratifikation blev anvendt. I estimationen er følgende karakteristika inddraget:

- Husstandens størrelse og sammensætning
- Indkomst
- Hovedindkomstmodtagerens socioøkonomiske status
- Husstanden ejer eller lejer sin bolig
- Hvilken type byområde husstanden bor i
- Uddannelse
- Køn
- Geografi

3.6 Korrektion

Der laves ikke korrektioner af data udover, hvad der allerede er beskrevet under datavalidering og databehandling.

4 Relevans

Ud over den generelle offentlige interesse har undersøgelsen en bred anvendelse. Internt i Danmarks Statistik ved opstilling af nationalregnskab og pristal. Offentlige myndigheders planlægning og konsekvensberegninger mv. Internationalt, hvor især EUROSTAT er meget aktiv for at kunne opstille sammenlignelige tal landene imellem. Forskning indenfor en lang række områder, samt i forbindelse med markedsføringsformål.

4.1 Brugerbehov

Ud over den generelle offentlige interesse har undersøgelsen en bred anvendelse:

- Internt i Danmarks Statistik ved opstilling af nationalregnskab og pristal
- Offentlige myndigheders planlægning og konsekvensberegninger mv.
- Forskning inden for en lang række felter
- Markedsføringsformål
- Internationalt, hvor især Eurostat er meget aktiv for at kunne opstille sammenlignelige tal landene imellem.

Statistikken er kendetegnet ved en meget stor detaljerighed og relativ lang produktionstid.

4.2 Brugertilfredshed

Der er ikke foretaget en brugertilfredshedsundersøgelse for denne statistik.

4.3 Fuldstændighed af data

Forbrugsundersøgelsen er baseret på en "gentleman agreement". Det betyder at det er frivilligt at levere data. Forbrugsundersøgelsen leverer data til EUROSTAT hvert 5. år og opfylder i den forbindelse de guidelines der udsendes af EUROSTAT.

5 Præcision og pålidelighed

Forbruget anvender hele året som referencetid, dermed tages der også hensyn til sæsonvarer. Stikprøveusikkerheden for opgørelsen af det samlede gennemsnitlige forbrug er på ca. 0,8 pct. Det betyder at undersøgelsen må siges at have en meget høj kvalitet, da den relative fejl er under 1 pct. Forbrugsundersøgelser lider generelt af underrapportering på en række områder som fx alkohol, tobak, prostitution og sort arbejde.

5.1 Samlet præcision

Da det kun er muligt at beregne omfanget af den stikprøverelaterede usikkerhed, er der ikke beregnet et samlet usikkerhedsmål. Følgende faktorer kan yderligere påvirke usikkerheden:

- Husstandenes manglende erindring kan fx slå igennem i interviewet, idet det kan være svært for den enkelte husstand præcist at huske, om en bestemt udgift blev afholdt for måske 11 eller for 13 måneder siden.
- Ved regnskabsføringen kan husstandene glemme at notere nogle udgifter - især i slutningen af 2- ugers-perioden. Undersøgelser viser, at der generelt regnskabsføres mindre i uge 2 end i uge 1. For at justere herfor er alle regnskabsdata opregnet med 4 pct.
- Husstandenes manglende viden kan fx slå igennem ved de komplicerede spørgsmål om livsforsikringer.
- Husstandenes manglende vilje til at give korrekte svar kan være et problem. Fx er der grund til at tro, at oplysningerne om indkomst ved sort arbejde vil være undervurderet, idet nogle husstande har tilbageholdt oplysningerne. Tilsvarende kan forekomme i forbindelse med forbrug, der enten er ulovligt (narkotika), eller i hvert fald kan opfattes som negativt værdiladet (fx stort spiritusforbrug).
- Men generelt er fornemmelsen, at de deltagende husstande er meget åbne og ærlige. En skævhed opstår snarere fordi husstande, der har meget 'at skjule', ikke deltager i undersøgelsen.
- Fejl og mangler i de anvendte registre kan medføre problemer. Man kan fx ikke gå ud fra, at skattemyndighederne altid foretager rettelser i forkerte oplysninger, hvis det ikke har en skattemæssig konsekvens. Herudover er registeroplysningerne mangelfulde for fx husstande, hvor en person er afdød ved døden, og for husstande (typisk med komplicerede indkomstforhold), som skattemyndighederne ikke havde færdiglignet på det tidspunkt, hvor Danmarks Statistik hentede oplysningerne.

5.2 Stikprøveusikkerhed

Stikprøveusikkerhed : For alle offentliggjorte tal beregnes der usikkerheder. En detaljeret oversigt over usikkerheden for den enkelte kombination kan findes på [undersøgelsens hjemmeside](#).

Af nedenstående tabel kan det ses, at usikkerheden for forbruget i alt i 2012 var på 0,8 pct., men usikkerheden for forbrug i alt opgjort på regioner svingede mellem 1,9 pct. og 3,2 pct.

Stikprøveusikkerheden for Forbrugsundersøgelsen for endelige tal for perioden 2011-2013 findes under [Usikkerhed](#).

Den samlede usikkerhed for Forbrug i alt, hele landet er $CV=0,80$ for endelige tal for perioden 2011-2013. Se usikkerhedsberegningerne for samtlige undergrupper og på det mest detaljerede niveau under [Usikkerhed](#).

5.3 Anden usikkerhed

Stikprøveusikkerhed og -skævhed.

For opgørelsen over forbrug vil usikkerheden være størst, hvis man betragter forbrug af varer, der kun indkøbes sjældent. Den vil være større, hvis data bygger på regnskabsføringen i stedet for interviewet, og den vil være større, hvis man ser på mindre undergrupper af husstande. - Husstandenes manglende erindring kan fx slå igennem i interviewet, idet det kan være svært for den enkelte husstand præcist at huske, om en bestemt udgift blev afholdt for måske 11 eller for 13 måneder siden. Derfor forsøger vores CAPI-interviewere at få husstandene som deltager i undersøgelsen til at have fundet de relevante bilag frem inden interviewerens kommer på besøg. Dette gøres bl.a. ved at sende "huskelister" til husstanden inden besøget og ved at kontakte husstanden telefonisk inden besøg. - Ved regnskabsføringen kan husstandene glemme at notere nogle udgifter - især i slutningen af 2- ugers-perioden. Undersøgelser viser, at der generelt regnskabsføres mindre i uge 2 end i uge 1. For at justere herfor er alle regnskabsdata opregnet med 4 pct. - Husstandenes manglende viden kan fx slå igennem ved de komplicerede spørgsmål om livsforsikringer. De CAPI-interviewere der foretager besøgsinterviewene har alle lokalkendskab. - Husstandenes manglende vilje til at give korrekte svar kan være et problem. Fx er der grund til at tro, at oplysningerne om indkomst ved sort arbejde vil være undervurderet, idet nogle husstande har tilbageholdt oplysningerne. Tilsvarende kan forekomme i forbindelse med forbrug, der enten er ulovligt (narkotika), eller i hvert fald kan opfattes som negativt værdiladet (fx stort spiritusforbrug). - Men generelt er fornemmelsen, at de deltagende husstande er meget åbne og ærlige. En skævhed opstår snarere fordi husstande, der har meget 'at skjule', ikke deltager i undersøgelsen. - Fejl og mangler i de anvendte registre kan medføre problemer. Man kan fx ikke gå ud fra, at skattemyndighederne altid foretager rettelser i forkerte oplysninger, hvis det ikke har en skattemæssig konsekvens. Herudover er registeroplysningerne mangelfulde for fx husstande, hvor en person er afgået ved døden, og for husstande (typisk med komplicerede indkomstforhold), som skattemyndighederne ikke havde færdiglignet på det tidspunkt, hvor Danmarks Statistik hentede oplysningerne.

5.4 Kvalitetsstyring

Danmarks Statistik følger anbefalinger vedrørende organisering og styring af kvalitet, der er givet i Adfærdskodeks for europæiske statistikker (Code of Practice, CoP) og den tilhørende implementeringsmodel Quality Assurance Framework (QAF). Læs mere om disse på [Adfærdskodeks for europæiske statistikker](#). Der er etableret en arbejdsgruppe for kvalitet og en central kvalitetssikringsfunktion, der løbende gennemfører tjek af produkter og processer.

5.5 Kvalitetssikring

Danmarks Statistik følger principperne i Adfærdskodeks for europæiske statistikker (Code of Practice, CoP) og bruger den tilhørende implementeringsmodel Quality Assurance Framework (QAF) ved implementeringen af disse principper. Dette indebærer løbende decentrale og centrale tjek af produkter og processer på baggrund af dokumentation, der følger internationale standarder. Den centrale kvalitetssikringsfunktion rapporterer til arbejdsgruppen for Kvalitet. Rapporteringen indeholder blandt andet forslag til forbedringer, som vurderes, besluttet og implementeres.

5.6 Kvalitetsvurdering

Forbrugsundersøgelsen er en stikprøveundersøgelse, der er kombineret med en lang række registervariable. Undersøgelsen baserer sig på en simpel tilfældig trukket stikprøve. Undersøgelsen er gennem en årerække gennemført efter den samme fremgangsmåde, og må betegnes at være af høj kvalitet.

Undersøgelsens årlige stikprøve er ikke stor nok til alene at give et sikkert estimat af forbruget. Derfor indgår stikprøve data fra det foregående og efterfølgende år ligeledes i den samlede beregning for året. På baggrund af den valgte metode, må det vurderes, at undersøgelsen samlet set er af rimelig kvalitet.

5.7 Revisionspolitik

Danmarks Statistik foretager revisioner i offentliggjorte tal i overensstemmelse med [Danmarks Statistiks revisionspolitik](#). De fælles procedurer og principper i revisionspolitikken er for nogle statistikker suppleret med en specifik revisionspraksis.

5.8 Praksis for revisioner

Der offentliggøres både foreløbige og endelige tal fra forbrugsundersøgelsen. Den foreløbige udgave er en del af stikprøvens baggrundsvARIABLE baseret på foreløbige tal. Det gælder for fx husstandenes socioøkonomiske og uddannelsesmæssige status samt deres indkomster. Disse baggrundsvARIABLE spiller en vigtig rolle i opregningen fra stikprøven til hele Danmark. Der foretages en ny opregning i den endelige version, baseret på de endelige tal for disse variable. En anden væsentlig grund til revisioner er, at husstande, der er inkluderet i det foreløbige materiale, udelades i den endelige udgave, hvis det viser sig, at materialet ikke har de nødvendige register oplysninger for indkomst.

6 Aktualitet og punktlighed

Statistikken publiceres normalt i henhold til det annoncerede tidspunkt. Statistikken udkommer med foreløbige og endelige tal henholdsvis 20 mdr. og 27 mdr. efter årets udløb.

6.1 Udgivelsestid for foreløbige og endelige tal

Der udkommer to årlige opdateringer af undersøgelsens resultater, hvor ca. en tredjedel af husstandene er nye, mens ca. to tredjedel af husstandene også var med i den forrige undersøgelse. I forhold til indsamlingen af data for det sidste af de tre år, er udgivelsestiden godt et halvt år for den foreløbige udgave og lige over et år for den endelige udgave.

6.2 Publikationspunktlighed

Statistikken publiceres normalt i henhold til det annoncerede tidspunkt.

7 Sammenlignelighed

Forbrugsundersøgelsen udføres efter retningslinjer fra det europæiske statistikbureau EUROSTAT. Sammenlignelige tal offentliggøres af EUROSTAT. Fra og med 1994 er undersøgelsen metodemæssigt omlagt, så undersøgelsen nu gennemføres årligt efter samme metode og på et sammenligneligt grundlag.

7.1 International sammenlignelighed

Beregningerne i forbrugsundersøgelsen er baseret på internationale anbefalinger og der er derfor en god sammenlignelighed med EU-landes tal. EUROSTAT offentliggør hver femte år de enkelte landes forbrugsundersøgelser i deres statistikbank.

7.2 Sammenlignelighed over tid

Fra og med 1994 er tal fra de forskellige år sammenlignelige uden særlige problemer. Bemærk at hvert års udgave bygger på data indsamlet over tre år. Når der dannes en ny udgave, sker det ved at bortkaste det ældste år og inddrage et nyt. Det betyder, at det i to på hinanden følgende udgaver kun 1/3 af husstandene, der er skiftet ud. Ved tidsmæssige sammenligninger bør man derfor overveje, om det er hensigtsmæssigt at springe mindst to år over, så der sammenlignes mellem reelt forskellige husstande.

Sammenligninger bagud i tid til tidligere forbrugsundersøgelser (senest 1987-undersøgelsen) besværliggøres af, at forbrugsdefinition og -klassifikationen er kraftigt revideret, indholdet i andre af undersøgelsens begreber er ændret, og dataindsamlingsmetoder mv. er omlagt.

Fra og med offentliggørelsen af tal for 2009¹, indeholder undersøgelsen nu tal i faste 2005-priser. Herved er det muligt at vurdere mængdeudviklingen over tid.

7.3 Sammenhæng med anden statistik

Forbrugsklassifikationen, bygger på den internationale COICOP-klassifikation, der i vidt omfang svarer til den der benyttes i forbrugerprisindekset. Sammenligning med bl.a. befolkningsstatistikken og andre registerbaserede statistikker besværliggøres af, at forbrugsundersøgelsens husstandsbegreb er et andet: Den økonomiske enhed, som personer selv opfatter den, i modsætning til befolkningsstatistikens husstands- eller familiebegreb, som det kan udledes af registerbaserede oplysninger.

Det er tilstræbt så vidt muligt at benytte samme klassifikationer som i nationalregnskabet med nogle få nødvendige forskelle. Metodemæssigt er der dog tale om en helt anden undersøgelse, hvorfor de beregnede størrelser ikke altid harmonerer lige godt.

7.4 Intern konsistens

Ikke relevant for denne statistik.

8 Tilgængelighed

Tallene offentliggøres i Nyt fra Danmarks Statistik og er tilgængelige i Danmarks Statistiks databanker. Der er mulighed for at købe mere detaljerede data, ligesom der er mulighed for at få adgang til mikrodata gennem Danmarks Statistiks forskerplaceringsordning. Undersøgelsen har en omfattende dokumentation på dst.dk/forbrug ligesom de enkelte variable er dokumenteret i TIMES.

8.1 Udgivelseskalender

Udgivelsestidspunktet fremgår af udgivelseskalenderen. Datoen bekræftes i ugerne forinden.

8.2 Udgivelseskalender - adgang

Udgivelseskalenderen kan findes på følgende link: [Udgivelseskalender](#).

8.3 Udgivelsespolitik - brugeroplysning

Statistikker offentliggøres altid kl. 09:00 på dagen, der er annonceret i udgivelseskalender. Ingen uden for Danmarks Statistik ser statistikken før offentliggørelsestidspunktet. Temapublikationer mv. kan offentliggøres på andre tidspunkter af dagen. Rigsstatistikeren kan beslutte, at sådanne publikationer kan udleveres før udgivelsestidspunktet, fx til interessenter og pressen.

8.4 NYT/Pressemeddelelse

Der udsendes en NYT artikel hver gang data publiceres.

8.5 Publikationer

Tidligere udgivne publikationer er alle tilgængelige på www.dst.dk/forbrug.

8.6 Statistikbanken

- Forbrugsundersøgelsen - Husstandenes årlige forbrug efter forbrugsart, tid og husstandsgrupper
- Forbrugsundersøgelsen - Sammenhæng mellem indkomster og forbrug efter type, tid og husstandsgrupper
- Forbrugsundersøgelsen - Husstandenes økonomi efter udvidede husstandsgrupper, tid og økonomiske hovedstørrelser

8.7 Adgang til mikrodata

Der er mulighed for at købe mere detaljerede data, ligesom der er mulighed for at få adgang til mikrodata gennem Danmarks Statistiks forskerplaceringsordning.

8.8 Anden tilgængelighed

Ikke relevant for denne statistik.

8.9 Diskretioneringspolitik

Undersøgelsen er udført under fuld anonymitet. Der er ikke foretaget diskretionering i materialet til offentliggørelsesbrug. Det offentliggjorte materiale udgives, således at det ikke er muligt at identificere enkeltpersoner.

8.10 Diskretionering og databehandling

Undersøgelsen er udført under fuld anonymitet. Der er ikke foretaget diskretionering i materialet til offentliggørelsesbrug. Det offentliggjorte materiale udgives således at det ikke er muligt at identificere enkeltpersoner.

8.11 Reference til metodedokumenter

En sammenfattende og detaljeret dokumentation er udarbejdet i bogen "Forbrugsundersøgelsen. Metodebeskrivelse. Fra dataindsamling til offentliggørelse" fra Danmarks Statistik 1999.

På [undersøgelsens hjemmeside](#) findes en omfattende dokumentation. Ligesom de enkelte variable er dokumenteret i TIMES.

8.12 Dokumentation af kvalitetssikring

Resultater fra vurdering af beskrivelse af produkter og udvalgte processer foreligger i deltageret form for hver statistik samt summarisk i rapporter til arbejdsgruppen for kvalitet.

9 Administrative oplysninger

Administrativt er statistikken placeret i kontoret Priser og Forbrug. Den statistikansvarlige er America Solange Lohmann Rasmussen, tlf. 39 17 31 56, e-mail: slr@dst.dk

9.1 Organisation

Danmarks Statistik

9.2 Kontor, afdeling

Priser og forbrug, Økonomisk Statistik

9.3 Kontaktpersonens navn

America Solange Lohmann Rasmussen

9.4 Kontaktpersonens funktion

Statistikansvarlig

9.5 Adresse

Sejrøgade 11, 2100 København Ø

9.6 E-mailadresse

slr@dst.dk

9.7 Telefonnummer

39 17 31 56

9.8 Faxnummer

39 17 39 99